

Kuhmoisten kunta
Rakennuslautakunta

Toritie 34 A
17800 Kuhmoinen

MAA-AINESLUPAPÄÄTÖS

Päätös annettu julkipanon
jälkeen 23.10.2025
Kokouspäivä 16.10.2025

Asia

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukainen lupahakemus maa-ainesten (hiekkajaj sora) ottamiseen. Lupaa haetaan olemassa olevan toiminnan jatkamiseen.

Luvan hakija

Lindroosin sora Oy
Seppolantie 16
17800 KUHMOINEN
Y-tunnus 0311659-4
Yhteyshenkilö [REDACTED]

Toiminnan sijainti

Kuhmoinen, Pihlajakoski, kiinteistöt Jolosora 291-408-3-94 ja Setälä 291-408-3-29.

Luvan hakemisen peruste

Maa-aineslaki (MAL 555/1981) 4 § 1 momentti

Lupaviranomaisen toimivalta

Kuhmoisten kunnan hallintosäännön (1.6.2023) mukaan rakennuslautakunta toimii maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena kunnassa.

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 27.2.2025.

Ottamisalueen ympäristö ja alueen kaavoitustilanne

Ottamisalue on kartoitettu heinäkuussa 2023. Mittaukset on tehty koordinaatti- ja korkeusjärjestelmässä ETRS-TM35 / N2000. Varsinaisia kairaamalla tai kaivamalla tehtäviä pohjatutkimuksia ei alueella tehty. Aiemman ottamistoiminnan yhteydessä on todettu otettavan maa-aineksen olevan hiekkaa, soraa ja sora-moreenia. Alueella on myös havaittavissa hieman kalliota.

Sijainti ja tieyhteys

Ottamisalue sijaitsee Kuhmoisten kunnan Pihlajakosken kylässä, Jolosora RN:o 291-408-3-94 ja Setälä RN:o 291-408-3-29 -nimisillä tiloilla. Alue sijaitsee n. 12 km:n etäisyydellä Kuhmoisten keskustasta valtatieltä 24 Jämsän suuntaan. Ottamisalue on valtatie itäpuolella, noin 400 m etäisyydellä valtatiestä, alueen läpi kulkevan metsäautotien varressa.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Ottamisaluetta lähin vakituisesti asuttu kiinteistö sijaitsee noin 230 m etäisyydellä ottamisalueen rajalta lounaaseen ja lähin loma-asunto noin 180 m etäisyydellä ottamisalueen rajalta lännen suuntaan.

Kaavoitustilanne

Suunnitellulla ottamisalueella ei ole kaavallisia varauksia. Vanhassa Keski-Suomen maakuntakaavassa ottamisalue sijoittui matkailun ja virkistystyksen vetovoima-alueelle sekä biotalouteen tukeutuvalla alueella. Nykyisin Kuhmoinen kuuluu Pirkanmaahan, joten nykyinen Keski-Suomen maakuntakaava 2040 vuodelta 2023 ei ulotu Kuhmoisen kunnan alueelle, eikä Kuhmoinen ei sisälly voimassa olevaan Pirkanmaan maakuntakaavaan.

Pohjavesitilanne

Suunniteltu ottamisalue ei sijaitse vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella, eikä sillä ole merkitystä yksityisen vedenottamisen kannalta. Lähin pohjavesialue on ottamisalueen itäpuolella sijaitseva Kuoppa-ahon II luokan pohjavesialue. Pohjavesialueen rajan etäisyys ottamisalueen reunasta on noin 800 m.

Ottamisalueen lähistöllä sijaitsee kaksi lähdettä. Niistä toinen sijaitsee lähde noin 310 metrin etäisyydellä ottamisalueen pohjoispuolella, jossa maanpinta on tasolla noin +140 m. Toinen lähteistä sijaitsee noin 250 metrin etäisyydellä ottamisalueesta etelään, jossa maanpinta on tasolla noin +145 m.

Joljärvi, jonka vedenkorkeudeksi on merkitty peruskarttaan +139,3 m, sijaitsee noin 200 m etäisyydellä ottamisalueen reunalta itään. Ottamisalueen länsipuolella rajan läheisyydessä sijaitsevan

soistuneen metsäalueen maanpinta on tasolla noin +142...+145 m.

Kiinteistöllä 291-408-3-29 sijaitsee painanne välittömästi otettavan vieressä, alueen länsipuolella. Painanteen pohja on syvimältä kohdalta tasolla noin +145,5 m. Pohjalla ei havaittu olevan vettä maastomittausten yhteydessä.

Luonnonolosuhteet

Pääosa ottamissuunnitelman mukaisesta alueesta on toiminnassa olevaa ottamisaluetta, josta on poistettu pintamaat. Luonnontilainen osa on nykyisin metsätalouskäytössä. Suurin osa luonnontilaisesta ottamisalueen osasta sijaitsee kiinteistön 291-408-3-94 luoteisosassa sekä kiinteistöllä 291-408-3-29, joka on lähes kokonaisuudessaan luonnontilassa.

Jolosora RN:o 291-408-3-94

Pääosa alueesta on kaivettu auki aiemman ottamistoiminnan yhteydessä. Ottamisalueen pohjan taso on tällä hetkellä alueen luoteen puoleisen rintauksen edessä pääosin noin +148,5...+149,0 m (N2000). Alueen kaakkoisreunalla otetun alueen pohja on pääosin tasolla noin +150,0...+150,5 m (N2000). Alueen keskiosan pohjan taso vaihtelee noin +148,5...+149,8 m (N2000) ja se toimii nykyisin kiviainesten varastoalueena. Leikkausluiskat ovat noin 1:1...1:1,5 kaltevuudessa.

Kiinteistöllä 291-408-3-94 luoteisosan luonnontilaisen alueen maanpinnan korkeus vaihtelee noin +155...+157 m (N2000), mutta maanpinta laskee reunoilla jyrkästi, länsireunalla lounaaseen sekä pohjoisen puolen reunalla kohti alueelle johtavaa tietä. Maanpinta länsipuolen soistuneella alueella on tasolla noin +142...+145 m (N2000).

Metsätyypiltään luoteeseen laajentuva ottamisalue on sekametsää ja puustoltaan pääasiassa lehtipuuta, kuten koivua ja pihlajaa. Alueen kaakkoisosa on nuorta mäntymetsää, jonka seassa on myös koivua ja kuusta. Alueelta kuorittuja pintamaita on varastoitu kiinteistön reunoille, niiden myöhempää hyödyntämistä varten. Kiinteistön pohjoisreunalla kulkee metsätie.

Setälä RN:o 291-408-3-29

Maanpinnan korkeus kiinteistölle 291-408-3-29 sijoittuvalla suunnitellulla ottamisalueella vaihtelee noin +150...+158 m (N2000). Ottamisalueen länsipuolella sijaitsee painanne, jonka pohjalla maanpinta on tasolla noin +145,5...+146 m (N2000).

Alue on luonnontilaista metsänpohjaa, johon on tehty aukkohakkuu. Pohjalla kasvaa harvakseltaan nuorta koivun, kuusen- ja männyn

taimikkoa.

Ottamisalueen lähiympäristö

Noin 200 m etäisyydellä ottamisalueen länsipuolella kulkee valtatie 24 (Nelostie). Nelostieltä alueelle johtaa ottamisalueen pohjoispuolitse tie. Tie kulkee ottamisalueen itäreunaa ja jatkuu tästä eteenpäin metsätienä. Matkaa Nelostieltä ottamisalueelle on mainittua tietä pitkin noin 400 m.

Etäisyys ottamisalueen reunalta lähimpään vesistöön, Joljärvi, on noin 200 m.

Ottamisalueen pohjoispuoleisella naapurikiinteistöillä RN:o 291-408-3-81 on aiemmin kiviainesten varastoalueena toiminut alue. Muilta osin ottamisalueen lähiympäristö on pääosin metsätalouskäytössä.

Ottamisalueen kaakkoispuolella ottamisalueen rajasta noin 500 metrin etäisyydellä sijaitsee Kärppjärven Natura 2000 -kohde (Natura FI0900126).

Maa-aineisten ottamistoiminta

Lupaa haetaan hiekan ja soran ottamiseen sekä seulontaan ja välppäykseen paikan päällä. Hakijalla on Kuhmoisten kunnan teknisen lautakunnan vuonna 2013 myöntämä maa-aineslupa, jonka voimassaolo on päättynyt 4.7.2023.

Suunnitellulla alueella jatketaan aiemmin suoritettua soran ja hiekan ottamista. Suunniteltu ottamisalue on noin 2,72 hehtaaria. Ottamisalueesta noin 1,65 ha sijoittuu kiinteistölle Jolosora RN:o 291- 408-3-94 ja noin 1,07 ha kiinteistölle Setälä RN:o 291-408-3-29.

Luoteen ja pohjoisen puolella ottamisalue on 10 metrin päässä kiinteistön rajoista. Nykyisen ottamisalueen itäpäässä ottamisalueen raja noudattelee ennestään otetun alueen reunaa. Tällä osalla ottamista suoritetaan vain se, mitä ottamisalueen maisemointi vaatii.

Nykyisen ottamisalueen etelän-lounaan puoleiselta reunalta poistetaan siellä nyt oleva kannas, jolloin pohjasta saadaan tasainen ja mahdolliset pintavedet pääsevät poistumaan ottamisalueen pohjalta.

Ottamisaluetta laajennetaan etelän suuntaan kiinteistölle RN:o 291-408-3-29. Siellä ottamisalueen reuna on 10 metrin etäisyydellä naapurikiinteistön rajasta.

Ottaminen tapahtuu pääasiassa aluetta laajentaen, mutta myös kaivutasoa syventäen. Ottamisen pääsuunnat ovat vanhalla ottamisalueella luode sekä etelään, laajentuvan alueen suuntaan.

Ottamisen järjestystä ei voida esittää suunnitelmassa etukäteen tarkemmin, koska ottamisalueen kiviaineksen laatu (rakeisuus) vaihtelee alueen eri osissa (mm. soraa, hiekkaa ja salaojasoraa). Materiaaleja otetaan alueen eri osista laatujen kysynnän mukaan. Käytännössä kaikkia kiviaineslaatuja tarvitaan tasaisesti.

Ottamisen aikana kaivun reuna etenee noin 1:1,5 kaltevuudessa. Lopuksi leikkausluiskat muotoillaan suunnitelman mukaisesti 1:3 kaltevuuteen. Alueen reunoilla on pintamaita varastoituna alueen maisemointia varten.

Liikennöinti valtatieltä 24 ottamisalueelle tapahtuu samaa metsätietä pitkin, jota on käytetty aiemminkin kulkuun alueelle ja kiviainesten kuljetukseen.

Ottamismäärä ja aika

Haettu vuosittainen ottomäärä on 6 000 m³ltr. Kymmenen vuoden lupahakemus on määrältään siten 60 000 m³ltr. Ottamisalueen pinta-ala on 2,72 hehtaaria. Suunniteltu alin ottotaso on + 148,5 m (2000N), Ottamista ei uloteta kahta metriä lähemmäksi ylintä pohjavedenpinnan tasoa.

Ottamiseen liittyvät järjestelyt

Ottamisalue merkitään maastoon esim. paaluilla tai auraskepeillä. Ottamisalueen ympärille laitetaan lippusiima tai suoja-aita sekä asennetaan varoitustaulut.

Ottamisalueen pohjalle asennetaan korkeuspisteitä riittävästi korkeusaseman seuranta varten. Alueelle asennetaan taulu, josta ilmenee maa-ainesluvan haltijan ja urakoitsijan yhteystiedot sekä luvan voimassaoloaika.

Ottamisalueelta poistetaan puusto, risukko, kannot, aluskasvillisuus sekä pintamaat. Toimenpiteitä tehdään ottamisen etenemisen mukaan. Ottamisalueen puusto on pääosin jo poistettu aiemmin. Paikoin alueelle on muodostunut luontaisesti taimikkoa takaisin.

Alueen pintamaat sekä hyödyntämiskäyttöön kelpaamaton materiaali, mikäli sitä on, varastoidaan ottoalueen reunoille ja otetulle pohjalle siten, että ne voidaan käyttää myöhemmin alueen maisemointiin. Kannot ja hakkuutähteet haketetaan poltettavaksi.

Hiekkaa ja soraa otetaan suoraan käyttöön. Lisäksi materiaaleja jalostetaan seulomalla ja välppäämällä.

Alueella toimitaan ympäri vuoden. Ottamisen määrä vaihtelee

huomattavasti vuoden ajasta ja kysynnästä riippuen.

Työkoneet, tankkaus, öljytuotteet ja niiden käsittely

Öljyvahingon varalta alueelle tuodaan riittävästi öljyntorjuntaan soveltuvaa turvetta tai muuta öljyn imeytykseen soveltuvaa ainetta. Työkoneita ei huolleta alueella, ainoastaan pienimuotoiset huoltotoimenpiteet tehdään paikan päällä. Alueella ei säilytetä poltto- tai voiteluaineita.

Kaivannaisjätteet ja muu jätehuolto

Kaivannaisjätteen kokonaismääräksi arvioidaan 2200 m³tr, josta 2000 m³tr on pintamaata ja 200 m³tr kantoja ja hakkuutähteitä. Pintamaa käytetään alueen maisemoinnissa, kannot ja hakkuutähteet haketetaan.

Toimenpiteet ympäristöhaittojen vähentämiseksi

Pohja- ja pintavedet

Ottamisalue on hyvin vettä läpäisevää. Ottamisaluetta ympäröivä maasto viettää pääosin alueelta poispäin. Pintavesien valumista ottamisalueelle voidaan vielä vähentää alueen reunalle läjitettävillä pintamailla ja esimerkiksi ojapainantein. Hulevesien tai muiden vesien kertymistä ei ole odotettavissa. Pohjaveden muuttavaa kaivua ei alueella suoriteta.

Normaalista toiminnasta ei pitäisi olla vaikutuksia pohja- ja pintavesiin. Ennalta arvaamattomien konerikkojen tai onnettomuuksien yhteydessä on aina olemassa riski öljyjen pääsystä maahan. Riskiä pyritään minimoimaan varaamalla öljyntorjuntaan riittävästi imeytykseen soveltuvaa materiaalia ja käyttämällä sitä tehokkaasti ja huolellisesti. Riskejä voidaan lisäksi vähentää käyttämällä hyväkuntoisia työkoneita sekä estämällä öljyvuodot ja pitämällä alue siistinä.

Maisema ja luonto

Ottamistoiminta muuttaa väistämättä maisemaa. Alue on käytössä olevaa ottamisaluetta, joten ympäristö on jo ottotoiminnan muokkaamaa.

Ottamisalue sijaitsee Nelostien välittömässä läheisyydessä. Lähimmiltä asuinkiinteistöiltä ei ole suoraa näköyhteyttä alueelle välissä olevien metsäalueiden vuoksi.

Alueen ympäristö on ottamistoiminnan lisäksi pääosin maa- ja metsätalouden käytössä. Ottamisalue pyritään sulauttamaan maisemoinnin ja istutusten avulla ympäröivään maastoon.

Eläimiin ja luontoon ei toiminnalla odoteta olevan suurta vaikutusta. Tärkeitä, harvinaisia tai uhanalaisia eläimiä tai kasveja ei alueella tiedetä olevan. Varsinaista luontoselvitystä alueella ei tämän suunnittelutyön yhteydessä ole tehty.

Ottamisalueella ei ole luonnonsuojelualueita. Ottamisalueen kaakkoispuolella ottamisalueen rajasta noin 500 metrin etäisyydellä sijaitsee Kärppäjärven Natura 2000 -kohde (Natura FI0900126).

Työstä aiheutuva pöly, melu ja tärinä

Maa-ainesten ottoon käytettävät työkoneet aiheuttavat hieman melua ja tärinää. Nelostien liikenne aiheuttaa valmiiksi alueelle melua. Melun määrä ja leviämistä voidaan vähentää esimerkiksi varastokasojen sijoittelulla.

Ajoneuvoliikenne ja kiviaineksen seulonta aiheuttavat pölyämistä. Pölyämistä voidaan vähentää kastelulla sekä levittämällä teiden pintaosaan savea ja hienoa mursketta. Pölyämistä esiintyy pääasiassa kesällä kuivana ajankohtana.

Ottamistoiminnan tärinävaikutus on hyvin vähäistä.

Ottamispaikan välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lisäksi lähimpien asuntojen ja ottamisalueen väliin jää suojaava metsävyöhyke.

Ottamistoiminnan haittavaikutuksia voidaan vähentää työjärjestyksellä. Tämä yhdessä syrjäisen sijainnin kanssa estävät tehokkaasti pöly-, melu- sekä tärinähaittojen leviämistä.

Ihmisten elinolosuhteet

Suunnitelmanmukainen ottaminen ei aiheuta olennaista haittaa ympäröivien tilojen elinolosuhteisiin. Ottamisella ei vaikeuteta alueen käyttämistä jokamiehenoikeudella tapahtuvaan luonnossa liikkumiseen, marjastukseen ja sienestykseen. Alueen tiestö pidetään kunnossa ottamisen aikana.

Pohja- ja pintavesien seuranta

Ottamisalueella ei ole tehty havaintoja pohjavedestä. Ottamisalueen länsi-, etelä- ja pohjoispuolella sijaitsevat alueet ovat suunniteltua ottamisen tasoa matalammalla.

Jälkihoitotoimenpiteet

Ottamistoiminnan loputtua ottamisalue siistitään, alueen pohja tasataan suunnitelman mukaiseen tasoon (+148,5) ja reunat luiskataan sekä maisemoidaan puuistutuksin. Maisemointia tehdään myös ottamistoiminnan edetessä, mikäli se on mahdollista.

Luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi suunnitelman mukaisesti. Luiskan taitteet pyöristetään ja pyritään sovittamaan mahdollisimman hyvin ympäristön maastonmuotoihin, turvallisuuskohdat huomioiden.

Maisemointiin ja täyttöihin käytetään alueelta poistettuja pintamaita soveltuvin osin sekä alueelta otettua hyödyntämiseen kelpaamatonta maa-ainesta. Maisemointiin ei käytetä pohjavettä vaarantavia materiaaleja.

Maisemoidulle alueelle istutetaan männyn tai koivun taimia 2500 kpl/ha sekä hyödynnetään luontaista taimettumista. Taimia ei tule istuttaa riviin tai kaavaan, vaan vapaana istutuskuviona. Sopiva istutusajankohta on alkukevät, roudan sulamisen jälkeen. Vaihtoehtoinen ajankohta on loppukesä.

Alue siistitään ja sieltä poistetaan kaikki työnaikaiset rakennelmat. Alue palautuu takaisin metsätalouskäyttöön.

Asian käsittely

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu maa-aineslain 13 §:n mukaisesti Kuhmoisten kunnan kotisivuilla 13.08. – 12.09.2025. Kuulutus julkaistiin myös Kuhmoisten sanomissa 13.08.2025. Kuulutusaikana lupahakemus liitteineen on ollut nähtävillä teknisessä toimistossa ja kunnan yleisessä tietoverkossa.

Kunnan toimesta on suoritettu tarvittavat naapurikiinteistöjen omistajien kuulemiset, 6 kpl.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot 10.06.2025 lähteneillä lausuntopyynnöillä Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimistolta.

Pirkanmaan ELY-keskus antoi (15.07.2025) seuraavan lausunnon:

Vuoden 2013 lupaharkinnan yhteydessä on maininta, että suunnitelma-alueelle on suunniteltu yksi pohjaveden seurantapiste. Aiemman luvan alin ottamistaso on ollut +150,5 m. Nyt haettu alin ottamistaso on +148,5 m.

Maa-ainesten ottamistoiminta tulee tehdä niin, ettei siitä aiheudu pohjaveden laadun tai määrän vaarantumista. Pohjaveden pinnan päälle tulee jättää riittävä noin 2 metriä paksu suojakerros. Suojakerroksen paksuuden valmistamiseksi sekä alueen pohjaveden laadun ja ottamisen vaikutusten selvittämiseksi tulee alueelle asentaa pohjaveden havaintoputki. Pohjavesiputken tulee

näytteenottoon soveltuva muovinen havaintoputki. Pohjavesiputki tulee asentaa riittävän syvälle niin, että kuivimpinakin kausina niistä saadaan mitattua pohjaveden pinnan korkeus luotettavasti.

Maa-ainesten ottamistoiminnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota pölyntorjuntaan, jotta pölyä leviäisi ottoalueen ulkopuolelle mahdollisimman vähän. Ottotoiminta (itäreunan kaltevuus, varastokasojen sijoittaminen) tulisi suunnitella siten, että melua leviäisi itään mahdollisimman vähän. Tällöin soran ja hiekan ottaminen ei ELYkeskuksen näkemyksen mukaan merkittävästi heikennä Natura-alueen suojelun perusteena olevia luontoarvoja.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa. Luvan käsittelyssä tulee huomioida seuraavaa:

Pohjaveden pinta ja laatu

*Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti pohjavesiputkesta neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). **Mikäli alueella ei ole pohjaveden tarkkailuun soveltuvaa havaintoputkea, tulee alueelle asentaa sellainen.***

Alueen pohjaveden laadun ja ottamisen vaikutusten selvittämiseksi tulee pohjavesiputkesta vuosittain otettavasta näytteestä analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-C40) määrittäysraja 50 µg/l).

*Vedenlaatunäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatuksiteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Lisätietoa laadun tarkkailusta löytyy Maa-ainesten ottaminen: opas kestävään käyttöön s.133. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkistaa tulosten pohjalta. **Vuosittaiset tulokset ja uusi havaintopaikkatieto (putkikortti ja sijainti)** tulee toimittaa tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen (kirjaamo.pirkanmaa(at)ely-keskus.fi).*

Toiminta

Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkonien huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Ottamiseen liittyvät toiminnon tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Myös turvallisuusnäkökohdat tulee ottaa huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat.

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten ottaminen: opas kestävään käyttöön, 2023) mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimenpiteitä ovat alueen siistiminen, muotoilu, pintamateriaalin levittäminen, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaan kappaleessa 7 (s. 150 alkaen).

Alueella maisemoinnissa käytettävien maa-aineksien, mukaan lukien pintamaan humusmassan tulee ensisijaisesti olla alueelta otettua. Mikäli maisemointia varten täytyy tuoda maa-aineksia muualta, niiden mukana ei saa kulkeutua alueelle vieraslajeja, vieraslajien siemeniä tai osia.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi.

Asia on käsitelty Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat vastuualueen ympäristönsuojeluyksikössä. Lisätietoja asiasta antaa ylitarkastaja Eeva-Maija Haukka.

Lisäksi Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikennevastuualue tuo tiedoksi hankealueen kulkuyhteyteen liittyen seuraavaa:

Lindroosin Sora Oy:n maa-ainesten ottoalueelle kulku on esitetty järjestettävän valtatieltä 24 Väyläviraston rekisterissä osoitteessa 24 / 17 / 7905 / oikea olevan metsäautotien kautta. Liittymä on nykytilanteessa tarkoitettu pelkästään maa- ja metsätalousajoa varten. Sorapintaisella metsäautotiellä ei ole liittymässä päällystettyä lippaa.

Valtatien 24 liikennemäärä ko. kohdalla on keskimäärin lähes 2 200 ajoneuvoa vuorokaudessa, tästä raskaan liikenteen osuus on lähes 12 %. Kausittain, esimerkiksi kesällä valtatie liikennemäärä nousee yli 2 600 /ajon/vrk. Valtatiellä on 80 km/h nopeusrajoitus.

Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen mukaan maantiellä olevissa liittymissä tulee olla 80 km/h rajoitusalueella liittymisnäkemäaluetta 200 metriä (poikkeus 150 m) tien molempiin suuntiin. Näkemäalue mitataan liittyvältä tieltä tullessa maaseutuolosuhteissa 20 metrin (poikkeus 15 m) päästä maantien keskilinjasta. Näillä mitoilla muodostuvat näkemäalueet tulee liittymän haltijan pitää vapaana näkemäesteistä kuten kasvillisuudesta.

Pirkanmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue edellyttää, että valtatiellä 24 olevalle ottamisalueelle johtavalle

metsäautotien liittymälle haetaan käyttötarkoituksen muutos, jos hakijalla ei ole esittää liittymälupaa, jossa liittymä olisi tarkoitettu myös maa-ainesalueelle kulkuun. Liittymälupaa haetaan ELY-keskuksesta ensisijaisesti sähköisen asiointin kautta <https://www.ely-keskus.fi/liittymalupa-maantiehen>. Liittymälupahakemuksessa hakijan tulee esittää, että liittymässä saavutetaan em. riittävät näkemäalueet. Lähtökohtaisesti liittymälupa myönnetään määrääjäksi, maa-ainesten ottamistoiminnan ajaksi. Liittymään tulee toteuttaa päällystetty lippa, josta annetaan ohjeet liittymäluvassa.

Maa-ainesalueen toiminta ei saa aiheuttaa vaaraa valtatie 24 käyttäjille eikä vahingoittaa valtatie rakenteita. Jos vaaraa tai vaurioita aiheutuu, on toiminnanharjoittajan vastuulla toiminnasta aiheutuvien mahdollisten tiealueella tapahtuvien vaaratilanteiden seurauksien korvaaminen sekä maantien rakenteiden vaurioiden korjaaminen. Tiealueelle ei saa myöskään kulkeutua hankealueelta maa-aineksia eikä muita aineksia. Jos maa-aineksia kulkeutuu valtatie 24 alueelle, on niiden siivous maa-ainesalueen toimijan vastuulla.

Lisätietoja asiasta antaa liikenteen alueidenkäyttövastaava Minna Huttunen.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto antoi (26.06.2025) seuraavan lausunnon:

Toiminnasta ei oletettavasti aiheudu lähimmille kiinteistöille merkittävää melu- tai pölyhaittaa. Mikäli meluhaittaa kuitenkin koetaan ja epäillään ohjearvojen ylittyvän, tulee asiaa ryhtyä selvittämään ja ryhtyä tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin melutasojen alentamiseksi. Tarvittavat mittaukset tulee suorittaa asiantuntevan mittajaan toimesta. Riittävän alhaisilla ulkomelutasoilla estetään terveydelle haitallisten melutasojen esiintyminen myös sisätiloissa. Pölyntorjunnan tulee olla riittävän tehokasta, jotta estetään haittojen syntyminen asutukselle.

Koneiden tankkaus sekä poltto- ja voiteluaineiden käyttö, käsittely ja varastointi tulee järjestää siten, että siitä ei aiheudu maaperän ja sitä kautta pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Öljynimeytystarvikkeet tulee jatkuvasti olla saatavilla käytön aikana ja niitä käyttää välittömästi mahdollisen vuodon poiskorjaamiseen.

Toiminnasta ei saa aiheutua haittaa yksittäisten talouksien vedenhankinnalle.

Lähialueen asukkaille on syytä etukäteen tiedottaa mm. toiminnan muutoksista, sen haitoista ja kestosta sekä keneen mahdollisista haitoista voi olla yhteydessä toiminnan aikana.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin kuulutusaikana kaksi muistutusta.

Kiinteistön Rännilä 3:40 toinen omistaja on antanut seuraavan muistutuksen:

SORAN OTTO SETÄLÄN TILALTA

Soran otto ja käsittely

- ei saa aiheuttaa maisemahaittaa
- ei saa aiheuttaa meluhaittaa
- ei saa aiheuttaa pölyhaittaa
- ei saa vaikuttaa Rännilän maalla olevaan lähteeseen (ei tietenkään myöskään Setälän maalla olevaan lähteeseen).

Kiinteistön Rännilä 3:40 toinen omistaja on antanut seuraavan muistutuksen:

SORAN OTTO SETÄLÄN TILALTA

Kirjallinen muistutus

Ym-suunnittelun laatima ”Maa-ainesten ottamissuunnitelma” on luonnollisesti laadittu selvityksen tilaajan, Lindroosin Sora Oy:n, yritystoiminnan jatkamisen perusteluiksi. Ottamissuunnitelmassa vähätellään tietoisesti yritystoiminnan haittoja lukuisissa kohdissa.

Millään muotoa ei huomioisa Rauhamäen kylällä asuvien, siellä vapaa-aikaansa viettävien ja kylällä vierailevien tilannetta. Ottamisalue on heille kaikille kävelymatkan päässä olevaa lähiluontoa.

Seuraavat lauseet sivulla 17 ovat totuuden vastaisia:

”Suunnitelman mukainen ei aiheuta olennaista haittaa ympäröivien tilojen elinolosuhteisiin”.

”Ottamisella ei vaikeuteta alueen käyttämistä jokamiehenoikeudella tapahtuvaan luonnossa liikkumiseen, marjastukseen ja sienestystykseen”.

”Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lisäksi lähimpien asuntojen ja ottamisalueen väliin jää suojaava metsävyöhyke”.

Setälän- ja Huononahonvuorella kävijä voi tällä hetkellä havaita, miten ottamisalueella on vuodesta 2013 tuhottu luonto- ja ympäristöarvoja. Kuvat sivuilla 5-7 kertovat karua kieltään samasta asiasta. Kuvien perusteella on kuitenkin ulkopuolisen lukijan vaikea havaita, miten keskellä Rauhamäen kylää ottamisalue sijaitsee. Rännilän tilalle ottamisalueen läheisyys aiheuttaa vakavia haittoja vuosikymmeniksi. Todellisia suoja-alueita ei ole ja tilalla sijaitseva lähde on vaarassa. Lähteiden suojeluun on kiinnitetty viime aikoina erityistä huomiota ja niiden merkitys on uudelleen ymmärretty.

Rauhamäen kylä sijaitsee Kuhmoisten ”kasvukäytävän”, valtatie 24:n varrella. Kylässä on maa- ja metsätaloutta sekä kaunis kulttuurimaisema. Rauhamäen välittömässä läheisyydessä on Kärppäjärven Natura 2000-alue, joka on erittäin tärkeä boreaalisten luonnonmetsien suojelualue Etelä-Suomessa. Hyvät liikenneyhteydet ja kaunis luonto takaavat, että Rauhamäellä on ympärivuotisia asukkaita myös tulevana vuosikymmeninä. Samalla monipaikkaisuus vapaa-ajan asumisessa lisääntyy jatkuvasti.

Käsittämätön on lause, jonka mukaan ”maisemallisesti ottopaikka ei merkittävästi erotu ympäristöstä”. Maa-ainesten ottamissuunnitelma antaisi luvan sille, että Rauhamäen kylän lähiluontoa voitaisiin jälleen seuraavat kymmenen vuotta tuhota. On täysin mahdollista, että tämän jälkeen jatkettaisiin uudella ottamissuunnitelmalla. Yritystoiminnan jäljet olisivat peruuttamattomia. Maisemointi ja alueen jälkihoito jää ottamissuunnitelmassa (s. 15) kaukaiseen tulevaisuuteen. Ottamissuunnitelmassa lupailaan, että ”maisemointia tehdään myös ottamistoiminnan edetessä”. Mutta samalla paetaan heti vastuusta sanoilla, ”mikäli se on mahdollista”. Lindroosin Sora Oy:llä on ollut jo vuodesta 2013 aikaa tehdä maisemointia, mutta mitään ei ole tehty. Siksi on täysin katteeton lupaus, että Lindroosin Sora Oy tämän tehtävän hoitaisi. Kuhmoisten kunta tuskin koskaan tulee yritystoiminnan jälkiä korjaamaan.

Kuhmoisten kunnan ei tule myöntää maa-aineslain mukaista lupaa, koska ottamissuunnitelma tuhoaa Rauhamäen kylän lähiluontoa peruuttamattomalla tavalla.

Hakijan kuuleminen

Hakijalle varattiin tilaisuus antaa vastineensa hakemuksen johdosta annetusta lausunnosta ja naapurien lausunnoista. Hakija on jättänyt 29.9.2025 päivätyn vastineen, jossa todetaan seuraavaa:

Olemme vastaanottaneet 15.9.2025 vastinepyynnön maa-aineslupa- kiinteistöille Jolosora 291-408-3-94 ja Setälä 291-408-3-29. Lausuntonsa ovat antaneet Pirkanmaan ELY-keskus ja Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto ja kirjallisen muistutuksen ovat jättäneet kaksi Setälän naapuria.

Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa on kiinnitetty huomiota alueen kulkuyhteyteen. Liittymän kautta on ollut maa-ainesalueeseen liittyvää liikennöintiä jo yli 20 vuoden ajan, eikä kulkuyhteyden osalta ole aiemmin noussut esiin vastaavia huomioita. Nykyinen liittymä on toimiva ja täyttää vaatimukset. Näkemyksemme mukaan ottamismääriin ja näin ollen myös liikennöintimääriin suhteutettuna kohtuullisena vaatimuksena jo aloitetun ottamistoiminnan jatkuessa voidaan pitää korkeintaan asfalttilipan lisäämistä liittymään.

Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimiston lausunnon

osalta ei huomautettavaa.

Naapureiden muistutusten osalta toteamme, että vaikka maa-ainesten ottaminen vaikuttaa aina väistämättä alueen maisemakuvaan ja luonnon olosuhteisiin, nämä muutokset eivät automaattisesti tarkoita haittaa tai ympäristön tuhoutumista. Toiminta perustuu elinkeinonvapauteen sekä omaisuudensuojaan ja käy läpi lupaprosessin, jonka aikana esimerkiksi alueen luonto- ja ympäristövaikutukset arvioidaan ja tarvittavat toimenpiteet ja rajoitukset kirjataan lupaehtoihin ja toimintaa valvotaan.

Alue on jo pääosin toiminnassa olevaa ottamisaluetta. Se sijaitsee metsäisen alueen keskellä ja ottamisalue sopeutetaan ympäristöön alueen jälkihoidolla. Ottamistoiminnan päätyttyä alue maisemoidaan ja se palautuu takaisin metsätalouskäyttöön.

Maa-ainesluvassa oleva uusi ottoalue Setälän tilan puolella on suunniteltu yhdessä maanomistajan kanssa. Syntyperäisenä Rauhamäen kyläläisenä hänellä on ollut hyvä kokonaisvaltainen näkemys asiassa, sekä aikaisempien lupien ajalta kertynyt pitkä kokemus maa-ainesten ottopaikan vaikutuksesta naapurustoon.

Maa-ainesten kestävä käyttö edellyttää, että olemassa olevat alueet hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti ympäristövaikutukset huomioiden. Ottamisalueen laajentaminen käytössä olevalla alueella on ympäristön kannalta kokonaan uutta aluetta parempi vaihtoehto. Ottamisen vaikutuksia ympäristöön vähennetään suunnitelmaselostuksen kohdassa 15 mainituin toimenpitein. Ottamistason ja pohjaveden väliin jätetään riittävä suojaetäisyys eikä pohjaveden muuttavaa kaivua suoriteta.

Tarkastukset

Alueella tehtiin lupahakemuksen johdosta katselmus 22.9.2025.

Rakennuslautakunnan ratkaisu

Rakennuslautakunta päättää myöntää Lindroosin Sora Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan soran ja hiekan ottamiseen sekä seulontaan ja välppäykseen, Pihlajakosken kylässä kiinteistöille Jolosora 291-408-3-94 ja Setälä 291-408-3-29. Lupa myönnetään hakemuksessa esitetylle noin 2,72 hehtaarin ottoalueelle 14.2.2025 päivätyn ottamissuunnitelman mukaisesti, tämän lupapäätöksen määräyksiä noudattaen.

Maa-ainesten ottolupa on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä lukien.

Maa-aineslupan lupamääräykset

Ottamistoiminta

1. Alin sallittu ottotaso on +148,50 m (N2000), kuitenkin vähintään kaksi (2) metriä ylimmän pohjavesipinnan yläpuolella. Ottotason alapuolisia massanvaihtoja tai pohjaveden asemaa muuttavaa kaivua ei sallita.

2. Ottamissuunnitelman mukaiselta alueelta (2,72 ha) otettavan maa-aineksen kokonaisottomäärä on 60 000 m³ltr ja vuotuinen ottomäärä on 6 000 m³ltr.

3. Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella, eikä sen mukana saa kulkeutua alueelle vieraslajeja, vieraslajien siemeniä tai osia. Alueella ei saa säilyttää eikä sinne saa haudata jätteitä.

4. Ottamisaluetta ei saa ulottaa 10 metriä lähemmäksi naapurikiinteistörajaa, ellei asiasta ole tehty kirjallista sopimusta kiinteistön omistajan kanssa.

Turvallisuus ja haittojen ehkäiseminen

5. Ottamisalueelle tulee sijoittaa selkeä taulu, jossa ilmenee mm. maa-ainesluvan haltijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

6. Valvonnan helpottamiseksi alueelle tulee asentaa riittävästi alinta ottotasoa osoittavia ja selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Ottamisalueen rajat tulee merkitä selvästi maastoon ennen ottotoiminnan alkamista. Lisäksi jyrkät rintaukset on merkittävä lippusiimalla sekä varoituskyltein. Aidat ja muut merkinnät on pidettävä jatkuvasti kunnossa.

7. Työkoneiden tankkaus tulee järjestää siten, että siitä ei aiheudu maaperän tai sitä kautta pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestävällä materiaalilla, esimerkiksi HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut niin, että alueelta öljy- yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen. Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita ja ajoneuvoja eikä niitä saa pestä.

8. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee tehdä muualla kuin ottamisalueella. Mikäli koneille joudutaan tekemään alueella välttämättömiä huoltotoimenpiteitä, tulee ne tehdä tiivistetyllä tukitoiminta-alueella tai paikat on suojattava imeytysmatolla, muovikalvolla tai vastaavalla tiiviillä rakenteella, joilla voidaan estää vuotojen pääsy maaperään ja pohjaveteen.

9. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet

ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen voidaan tehokkaasti estää. Pölynsidontaan tulee käyttää puhdasta vettä. Pölynsidontaan ei saa käyttää kemikaaleja, joilla voi olla haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun.

10. Maa-ainesten ottotoiminnasta ei saa aiheutua päiväsaikaisen melun keskiäänitason 55 dB ylittymistä (L_{aeq} 7-22).

11. Törmäpääsky on rauhoitettu lintulaji, jonka pesintää ei saa häiritä. Alueelle mahdollisesti muodostuneet yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa.

12. Valtatiellä 24 olevalle, ottamisalueelle johtavalle metsäautotien liittymälle tulee hakea käyttötarkoituksen muutos, jos hakijalla ei ole esittää liittymälupaa, jossa liittymä olisi tarkoitettu myös maa-ainesalueelle kulkuun. Liittymään tulee toteuttaa päällystetty lippa, josta annetaan ohjeet liittymäluvassa.

13. Maa-ainesalueen toiminta ei saa aiheuttaa vaaraa valtatie 24 käyttäjille eikä vahingoittaa valtatie rakenteita. Jos vaaraa tai vaurioita aiheutuu, on toiminnanharjoittajan vastuulla toiminnasta aiheutuvien mahdollisten tiealueella tapahtuvien vaaratilanteiden seurauksien korvaaminen sekä maantien rakenteiden vaurioiden korjaaminen.

14. Tiealueelle ei saa kulkeutua hankealueelta maa-aineksia eikä muita aineksia. Jos maa-aineksia kulkeutuu valtatie 24 alueelle, on niiden siivous maa-ainesalueen toimijan vastuulla.

Raportointi ja seuranta

15. Alueelle tulee asentaa pohjaveden havaintoputki. Pohjavesiputken tulee näytteenottoon soveltuva muovinen havaintoputki. Pohjavesiputki tulee asentaa riittävän syvälle niin, että kuivimpinakin kausina niistä saadaan mitattua pohjaveden pinnan korkeus luotettavasti. Putken sijainti ja tiedot tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pirkanmaan ELY-keskukseen.

16. Alueelle sijoitetusta pohjavesiputkesta tulee seurata pohjaveden pinnan korkeutta neljä (4) kertaa vuodessa. Tulokset on toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle kerran vuodessa heti, kun tulokset ovat saatavilla, viimeistään 31.1.

17. Alueen pohjaveden laadun ja ottamisen vaikutusten selvittämiseksi tulee pohjavesiputkesta vuosittain otettavasta näytteestä analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-C40) määräysraja 50 µg/l).

Vedenlaatunäytteet tulee olla asiantuntevan näytteenottajan ottamia ja näytteenoton tulee vastata laboratorion laatuksikriteerejä (sertifioitu/akkreditoitu). Analyysitiedot on toimitettava valvontaviranomaiselle vuosittain.

18. Jos öljyä tai muuta pohjaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä ilmoitettava välittömästi Pirkanmaan pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.

19. Luvan hakijan tulee tehdä maa-aineslain 23 a §:n mukainen ilmoitus vuosittain otetun maa-aineksen määrästä seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä NOTTO-rekisteriin. Mikäli tietoja ei ilmoiteta sähköisesti, tulee ne ilmoittaa kunnan valvontaviranomaiselle vuosittain 31.1. mennessä (maa-ainesasetus 9 §).

Jälkihoito ja toiminnan lopettaminen

20. Alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Alue tulee muotoilla lopulliseen muotoonsa heti, kun se on otettu suunnitelman mukaan loppuun. Alueen reunat tulee luiskata 1:3 tai loivemmaksi. Otetun alueen pohja on muotoiltava loivasti vaihtelevaksi harjanteilla ja kumpareilla ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen. Alueelle tulee muodostaa mahdollisimman nopeasti uusi kasvualusta esimerkiksi alueelta kuorittuja pintamaita käyttäen.

21. Ottamisalueelle tulee istuttaa sekapuustoa tai täydentää luontaista uudistumista niin, että luvan tai toiminnan päättymisajankohtana, on puustoa 3 000 tainta per hehtaari. Männyn taimia 2 500 per hehtaari ja rauduskoivua, haapaa, harmaaleppää sekä pihlajaa yhteensä 500 tainta hehtaarilla.

22. Kun maa-ainesten otto tai maa-ainesluvan voimassaolo on päättynyt, tulee luvan haltijan pyytää valvontaviranomaiselta lopputarkastusta.

23. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksessa hyväksytty toinen tai lupa ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksellä toiminnanharjoittajan hakemuksesta lopetettu.

Toiminnan aloittaminen

24. Ennen ottamistoiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus, jossa todetaan lupaehtojen mukaiset toimet asianmukaisesti järjestetyiksi. Aloitustarkastuksen suorittaa lupaviranomainen luvanhaltijan pyynnöstä.

25. Ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä hakijan on lupaehdojen täyttämisen ja jälkihoidon varmistamiseksi asetettava maa-ainelain 12 §:n mukainen vakuus 13 600 €. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään yhden vuoden tämän päätöksen voimassaoloajan yli menevälle ajalle. Vakuus palautetaan vasta hyväksytyn loppukatselmuksen jälkeen.

26. Luvan käsittelystä peritään Kuhmoisten kunnan valtuuston § 74 13.11.2017 vahvistaman taksan mukainen perusmaksu 200 €, tarkastusmaksu 300 €, kuulutusilmoituksen lehtijulkaisun kustannukset 367,94 €, vakuuden hyväksymismaksu 60 € ja naapureiden kuulemisesta 200 € (alv 0%).

27. Ottamistoiminnasta peritään vuosittain kulloinkin voimassa oleva valvontamaksu, joka luvan voimaan tullessa on 160 € (alv 0%).

Päätöksen perustelut

Maa-ainelain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Maa-ainelain 1 §:n mukaisesti tavoitteena on ainesten otto ympäristön kestävästä kehitystä tukevalla tavalla.

Maa-ainelain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty, eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa, joten lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä.

Lupamääräysten perustelut

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos nämä seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta (MAL 11 §).

Määräykset 1 ja 2 on annettu valvonnallisista syistä. Ottamismäärä on hakijan vastineessa esitetyn ottamismäärän mukainen.

Määräys 3 on tarpeen, koska muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä

kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita aineksia. Jätteiden säilyttäminen ja niiden hautaaminen voi pilata maaperää sekä pohjavettä, joten se tulee kieltää.

Määräykset 4-6 ovat tarpeen ottamisen ja sen valvonnan tueksi, alueella liikkuvien ja lähiympäristön turvallisuuden varmistamiseksi ja ottamistoiminnan pysymiseksi ottamissuunnitelman mukaisella alueella. Korkeusmerkinnöillä varmistetaan, ettei ottamista uloteta liian lähelle pohjavettä.

Määräyksillä 7 ja 8 varmistetaan ympäristölle vaarallisten kemikaalien asianmukainen käsittely. Koneiden ja ajoneuvojen huoltojen yhteydessä, polttonesteitä varastoitaessa, polttoainesäiliöitä täytettäessä tai ajoneuvoja ja työkoneita tankatessa maahan voi päästä valumaan aineita, jotka pilaavat maaperää sekä aiheuttavat pohjaveden pilaamisvaaran. Toiminta-alueelta tulevista sade- ja sulamisvesistä voi aiheutua haittaa laskuojien ja lähivesistön vedenlaadulle.

Määräyksellä 9 varmistetaan, että toiminnan aiheuttamasta pölystä ei aiheudu terveyshaittaa. Pölyntorjunnan on oltava tehokasta myös ajanjaksoina, jolloin veden käyttäminen pölyntorjunnassa ei ole mahdollista.

Määräys 10 on annettu ottotoiminnasta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi.

Määräys 11 on tarpeen, jotta toiminnan mahdollisia haittoja voidaan vähentää ja suojella rauhoitettua törmäpääskyä.

Määräykset 12-14 on annettu valtatie 24 liittymän tarkoituksenmukaisen ja turvallisen käytön varmistamiseksi.

Määräykset 15-19 on annettu, jotta luvan saaja ja viranomaiset ovat selvillä toiminnasta ja toiminnan mahdollisesti aiheuttamista päästöistä. Lupamääräysten seuranta ja ympäristön tilan seuranta vaativat kirjanpitoa ja siitä raportointia.

Määräykset 20 ja 21 on annettu jälkihoitotoimenpiteiden toteutumisen varmistamiseksi, alueen siistimiseksi ja maisemoimiseksi. Ottamisalueen muotoilusta on tarpeen määrätä, jotta alue ottamistoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua.

Määräykset 22 ja 23 on annettu valvonnallisista syistä, toiminnan loppumisen ja toiminnan harjoittajan vaihtumisen varalta.

Määräys 24 aloitustarkastuksesta on annettu valvonnallisista syistä, ympäristövaikutusten havainnoinnin ja toiminnan luvamukaisuuden tarkastamisen kannalta.

Määräys 25 perustuu maa-aineslain 12 §:n vakuuden antamisesta

maisemoinnin varmistamiseksi. Vakuus lasketaan ottamisalueen pinta-alan mukaan 5000 € / ha. Vakuuden määrää voidaan suurentaa tai pienentää jälkihoidon kannalta vaikeiden tai helppojen olosuhteiden perusteella 20 prosentilla.

Määräyksissä 26 ja 27 ohjeistetaan lupahakemuksen ja ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuvien kustannusten perimisestä (MAL 23 §).

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 1a,3,4,4b,5-7,10-13,19,20,20a,21,23 ja 23a §:t

VNa kaivannaisjätteistä (379/2008)

VNa maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4,6-9 §:t

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-8,15-17

Kuhmoisten kunnan maa-ainestaksa, kunnanvaltuusto 13.11.2017

Kuhmoisten kunnan hallintosääntö 1.6.2023

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa seuraavat kymmenen vuotta päätöksen antopäivästä lukien. Kaikki määrätyt toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.

Lupamaksu ja sen määräytyminen

Perusmaksu	200,00 €
Lupahakemuksen käsittelymaksu	300,00 €
Naapurinkuulemiset 6 x 40 €, max 200 €	200,00 €
Kuulutusilmoitus lehteen	367,94 €
Vakuuden hyväksyminen	60,00 €
Yhteensä	1127,94 €

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Päätös

Päätösasiakirjat liitteineen annetaan hakijalle julkipanon jälkeen.

Jäljennös päätöksestä

Päätös annetaan tiedoksi Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimistolle (terveydensuojelu(at)keuruu.fi) ja Pirkanmaan ELY-keskukselle (kirjaamo.pirkanmaa(at)ely-keskus.fi).

Päätöksestä ilmoittaminen

Julkipanoilmoitus päätöksen antamisesta asetetaan nähtäville Kuhmoisten kunnan verkkosivuille.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 26.11.2025 mennessä. Valitusosoitus on pöytäkirjanotteen liitteenä.

Lisätiedot päätöksestä

Lisätietoja päätöksestä antaa asian valmistelija ympäristösihteeri Anette Ursin, p. 040 554 0887.